

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2012. március 29.*

„2988/95/EK, Euratom rendelet — Az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelme — 3. és 4. cikk — Közigazgatási intézkedések — Jogosulatlanul szerzett előny beszedése — Nemzeti jogszabály értelmében fizetendő kompenzációs és késedelmi kamatok — A 2988/95 rendelet elévülésre vonatkozó szabályainak alkalmazása e késedelmi kamatokra — Az elévülés kezdete — A »nyugvás« fogalma — A »megszakadás« fogalma”

A C-564/10. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Bundesverwaltungsgericht (Németország) a Bírósághoz 2010. december 2-án érkezett, 2010. október 21-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung**

és

a **Pfeifer & Langen KG** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: J.-C. Bonichot tanácselnök, K. Schieman, L. Bay Larsen, C. Toader (előadó) és E. Jarašiūnas bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,

hivatalvezető: A. Impellizzeri tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2011. november 17-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung képviseletében W. Wolski, B. Messerschmidt és J. Jakubiec, meghatalmazotti minőségben,
- a Pfeifer & Langen KG képviseletében D. Ehle és C. Hagemann Rechtsanwälte,
- az Európai Bizottság képviseletében G. von Rintelen és P. Rossi, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2012. január 26-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: német.

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL L 312., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 1. kötet, 340. o.) 3. cikkének értelmezésére vonatkozik.
- 2 A kérelmet a Pfeifer & Langen KG (a továbbiakban: Pfeifer & Langen) és a Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung (szövetségi mezőgazdasági és élelmezésügyi hivatal, a továbbiakban: Bundesanstalt) közötti, az Európai Unió pénzügyi érdekeinek sérelmével jogosulatlanul felvett raktározási költségek visszafizetéséhez kapcsolódó kamatkövetelés beszedésére vonatkozó jogvitában terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2988/95 rendelet

- 3 A 2988/95 rendelet harmadik preambulumbekzdése szerint „[...] a Közösségek pénzügyi érdekeire nézve hátrányos jogszabályokat minden területen fel kell számolni [helyesen: a Közösségek pénzügyi érdekeire nézve hátrányos cselekményekkel szemben minden területen fel kell lépni]”.
- 4 Az említett rendelet ötödik preambulumbekzdése szerint „a szabálytalan magatartásról és az ahhoz kapcsolódó közigazgatási intézkedésekről és szankciókról a jelen rendelettel összhangban az ágazati szabályok rendelkeznek”.
- 5 Ugyanezen rendelet 1. cikke kimondja:

„(1) Az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelme céljából a közösségi joggal kapcsolatos szabálytalanságok esetére egy keretszabályozás kialakítására kerül sor az egységes ellenőrzések, a közigazgatási intézkedések, továbbá szankciók tekintetében.

(2) Szabálytalanság a közösségi jog valamely rendelkezésének egy gazdasági szereplő általi, annak cselekménye vagy mulasztása útján történő megsértése, amelynek eredményeként a Közösségek általános költségvetése vagy a Közösségek által kezelt költségvetések kárt szenvednek vagy szenvednének, akár közvetlenül a Közösségek nevében beszedett saját forrásokból származó bevétel csökkenése vagy kiesése révén, akár indokolatlan kiadási tételek miatt.”

- 6 A 2988/95 rendelet 3. cikke előírja:

„(1) Az eljárás elévülési ideje az 1. cikk (1) bekezdésében említett szabálytalanság elkövetését követő négy év. Mindazonáltal az ágazati szabályok ennél rövidebb, de legalább hároméves időszakot is előírhatnak.

Folyamatos vagy ismételt szabálytalanságok esetében az elévülési idő azon a napon kezdődik, amikor a szabálytalanság megszűnt. Többéves programok esetében az elévülési idő minden esetben addig tart, amíg a program véglegesen le nem zárult.

A hatáskörrel rendelkező hatóságnak a szabálytalansággal kapcsolatos bármely vizsgálata vagy eljárása, amelyről az érintett személyt tájékoztatták, megszakítja az elévülést. A megszakadást kiváltó cselekményt követően az elévülés újrakezdődik.

[...]

(2) A közigazgatási szankciót megállapító határozat végrehajtására nyitva álló időszak három év. Ez az időszak a határozat jogerőssé válásának napján kezdődik.

A megszakítás és felfüggesztés eseteire nézve a nemzeti jogszabályok vonatkozó rendelkezései irányadóak.

(3) A tagállamok fenntartják maguknak a lehetőséget, hogy az (1) [...] bekezdésben előírtnál hosszabb időszakot alkalmazzanak.”

7 Az említett rendelet 4. cikkének (1) és (2) bekezdése kimondja:

„(1) Főszabályként minden szabálytalanság a jogtalanul megszerzett előny elvonását vonja maga után:

– tartozás tárgyát képező vagy jogtalanul kapott összegek utáni fizetési vagy visszafizetési kötelezettség formájában,

[...]

(2) Az (1) bekezdésben említett intézkedések alkalmazása a megszerzett előny, valamint – megfelelő rendelkezés esetében – az átalány alapján meghatározható kamat elvonására korlátozódik.”

Az 1258/1999/EK rendelet

8 A közös agrárpolitika finanszírozásáról szóló, 1999. május 17-i 1258/1999/EK tanácsi rendelet (HL L 160., 103. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 25. kötet, 414. o.) 8. cikke a következőképpen fogalmaz:

„(1) A tagállamok a nemzeti törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseknek megfelelően megteszik azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy:

- a) meggyőződjenek róla, hogy az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalap [EMOGA] által finanszírozott ügyletek ténylegesen megvalósulnak és végrehajtásuk szabályszerű;
- b) megakadályozzák és kezeljék a szabálytalanságokat;
- c) behajtsák a szabálytalanság, illetve gondatlanság miatt elvesztett összegeket.

A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az ilyen céllal tett intézkedésekről, és különösen a közigazgatási és bírósági eljárások állásáról.

(2) Teljes behajtás hiányában a szabálytalanság, illetve gondatlanság pénzügyi következményeit a Közösség viseli, a tagállamok közigazgatási vagy más szerveinek tulajdonítható szabálytalanság, illetve gondatlanság következményeinek a kivételével.

A behajtott összegeket az akkreditált kifizető ügynökség részére kell folyósítani, amely levonja azt az [EMOGA] által finanszírozott kiadásokból. A behajtott vagy késedelmesen fizetett összegek utáni kamatot az [EMOGA-ba] kell befizetni.

(3) A Tanács, a Bizottság javaslata alapján, minősített többséggel eljárva, megállapítja e cikk alkalmazásának általános szabályait.”

Az 1290/2005 rendelet

- 9 A közös agrárpolitika finanszírozásáról szóló, 2005. június 21-i 1290/2005/EK tanácsi rendelet (HL L 209., 1. o.) 32. cikke kimondja:

„(1) A szabálytalanságok és gondatlanságok következtében behajtott összegeket, valamint az azokhoz kapcsolódó kamatokat a kifizető ügynökségek részére kell folyósítani, amelyek azokat az [Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA)]-ból származó bevételre terhelik azok valós kifizetési hónapja szerint.

(2) Amennyiben a közösségi költségvetés részére a folyósítás megtörténik, a tagállam a megfelelő összegek 20%-át megtarthatja, a behajtás költségeinek átalányban történő visszatérítése címén, kivéve ha a kérdéses tagállam közigazgatási vagy más szerveinek tulajdonítható szabálytalanságokra és gondatlanságokra történik hivatkozás.

(3) Az éves számlák 8. cikk (1) bekezdése c) pontja iii. alpontjában meghatározott bemutatása alkalmával a tagállamok a Bizottságnak átadnak egy összesítő bevallást a szabálytalanságok nyomán kezdeményezett behajtási eljárásokról, a még be nem hajtott pénzeszegek közigazgatási és/vagy jogi eljárás szerinti tételes kimutatásával, valamint a szabálytalanság közigazgatási vagy jogi szempontból történő első ténymegállapítás éve szerinti felbontásban.

A tagállamok a Bizottság rendelkezésére bocsátják az egyéni behajtási eljárásokról, továbbá a még be nem hajtott egyéni összegekről készített részletes kimutatást.

[...]”

- 10 Az 1290/2005 rendelet 49. cikkének megfelelően e rendelet 32. cikke alkalmazandó a közös agrárpolitika finanszírozása keretében történt szabálytalanságokról és tévesen kifizetett összegek behajtásáról, továbbá egy információs rendszer e téren történő létrehozásáról, valamint a 283/72/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 1991. március 4-i 595/91/EGK tanácsi rendelet (HL L 67., 11. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 11. kötet, 171. o.) 3. cikkének megfelelően közölt azon ügyekre, amelyekben 2006. október 16-ig nem került sor a teljes behajtásra.

A nemzeti jog

- 11 Az 1996. május 2-i Gesetz zur Änderung verwaltungsverfahrenrechtlicher Vorschriften (közüzgatási eljárások jogi rendelkezéseinek módosításáról szóló törvény; BGBl. 1996. I., 656. o.) módosított Gesetz zur Durchführung der Gemeinsamen Marktorganisationen (piacok szervezéséről szóló törvény) 6. §-a (1) bekezdésének 11. pontja és 14. §-a (1) bekezdésének első mondata kimondja, hogy amennyiben az Európai Közösségek Tanácsának vagy Bizottságának jogi aktusa másként nem rendelkezik, a különleges kedvezmények – mint amilyen a raktározási költségek beszámítása – visszafizetésére való jogosultság után, annak keletkezésének időpontjától kezdve a Deutsche Bundesbank leszámítolási kamatlába 3 százalékkal növelt összegének megfelelő mértékű kamat számítandó fel.
- 12 A kérdést előterjesztő bíróság tájékoztatása szerint a Bürgerliches Gesetzbuch (német polgári törvénykönyv; a továbbiakban: BGB) 2001. december 31-ig hatályos változatának 197. §-a és 201. §-a értelmében a kamathátralékra való jogosultság a kamatra való jogosultság keletkezési évének végétől számított négy év alatt évült el. Analógia útján e rendelkezések alkalmazandók a közjogi kamatkövetelésekre is.
- 13 A 2001. november 26-i Gesetz zur Modernisierung des Schuldrechts (a kötelmi jog modernizálásáról szóló törvény; BGBl. 2001., I., 3138. o.) 2002. január 1-jei hatálybalépése óta a BGB 195. §-ának az ezen időpont óta hatályos változata szerint a kamathátralékra való jogosultság rendes elévülési ideje három év, míg a 2002. január 1-je előtt keletkezett jogosultságokra továbbra is a négyéves elévülési idő vonatkozik.

- 14 A BGB 2001. december 31-ig hatályos változatának 217. §-a értelmében „[h]a az elévülés megszakad, a megszakadásig eltelt idő figyelmen kívül marad; a megszakadás okának megszűnésekor az elévülés újrakezdődik”.
- 15 A *Verwaltungsverfahrensgesetz* (a német közigazgatási eljárásról szóló törvény) 53. §-ának (1) bekezdése szerint „[v]alamely közjogi jogalany követelésének megállapítása érdekében hozott közigazgatási aktus elfogadása megszakítja a követelés elévülési idejét. A megszakadás addig tart, amíg a közigazgatási aktus jogerőre nem emelkedik, vagy azon közigazgatási eljárást, amelynek befejezésekor az aktust elfogadták, másként be nem fejezik. A [BGB 2001. december 31-ig hatályos változatának] 212. és 217. §-a analógia útján alkalmazandók.”
- 16 Az említett 53. § (1) bekezdésének 2002. január 1-je után alkalmazandó változata szerint „[v]alamely közjogi jogi személy követelésének megállapítása vagy érvényesítése érdekében hozott közigazgatási aktus elfogadása következtében a követelés elévülési ideje a közigazgatási aktus jogerőre emelkedéséig vagy a követelés másként történő érvényesítése esetében hat hónap elteltéig nyugszik.”
- 17 A *Verwaltungsverfahrensgesetz* 80. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy „[a]z ellentmondásnak és a megsemmisítés iránti keresetnek felfüggesztő hatálya van”.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 18 A Pfeifer & Langen a cukorágazat 1994/95-ös, 1995/96-os és 1996/97-es gazdasági éveire – saját kérelmére – a raktározási költségek visszatérítésében részesült, a cukorágazat piacának közös szervezéséről szóló 1981. június 30-i 1785/1981/EK rendelet (HL 1981. L 177., 4. o.) 8. cikke (2) bekezdésének megfelelően.
- 19 A Bundesanstalt 2003. január 30-án három határozatot hozott, amelyekben a szóban forgó, visszatérített raktározási költségek visszafizetésére szólított fel, mivel a Pfeifer & Langen eltúlzott cukormennyiséget jelentett be. Emellett e határozatokban megállapította, hogy a visszakövetelt összegek után kamat jár, amely kamat pontos összegének megállapítását későbbi határozatokra hagyta.
- 20 A Pfeifer & Langen ellentmondással élt az említett határozatokkal szemben. 2006. október 10-i határozataiban a Bundesanstalt csökkentette a tőkekövetelést, de ezt meghaladó részükben elutasította az ellentmondásokat.
- 21 A Pfeifer & Langen keresetet indított az ellentmondásokra vonatkozó határozatok részleges megsemmisítése iránt, azonban e keresetek elbírálására még nem került sor.
- 22 A Pfeifer & Langen ellentmondásaira vonatkozó határozatok jogerőre emelkedtek a bíróság előtt meg nem támadott összeg, vagyis 469 421,12 euró tekintetében, amelyet az alapeljárás felperese 2006. november 15-én megfizetett.
- 23 2007. április 13-i határozatában a Bundesanstalt megállapította, hogy ezen összeg után kamatot kell fizetni, ezért 298 650,93 euró kamat megfizetésére kötelezte a Pfeifer & Langent.
- 24 Ez utóbbi ellentmondással élt e határozattal szemben, többek között azzal érvelve, hogy a kamatkövetelések részben elévültek.
- 25 2007. október 22-i, az említett ellentmondásra vonatkozó határozatában a Bundesanstalt az 1997-es és 1998-as évekre vonatkozó részében elfogadta az ellentmondásban foglaltakat. E szövetségi hatóság elismerte, hogy az ilyen tartozásokra a nemzeti jogban előírt négyéves elévülési időt úgy kell alkalmazni, hogy a raktározási költségek visszatérítésének beszedésére vonatkozó határozat meghozatalának időpontjában, vagyis 2003. január 30-án az említett követelések elévültek.

Mindazonáltal az 1998. december 31. után keletkezett, 237 644,17 euró kamatkövetelést illetően a Bundesanstalt megállapította, hogy a későbbi években keletkezett követelések nem évültek el, többek között azért, mert az említett 2003. január 30-i határozatok megszakították az elévülést. Következésképpen a Pfeifer & Langen ellentmondását az e kamatkövetelésekre vonatkozó részében elutasította.

- 26 2007. november 14-én a Pfeifer & Langen keresetet indított a Verwaltungsgericht Köln (kölni közigazgatási bíróság) előtt, kérve az ellentmondására vonatkozó 2007. október 22-i határozatnak az 1999. január 1-je és a 2002. december 31. közötti időszakra vonatkozó, 119 984,27 eurót kitevő kamatokat érintő részében való megsemmisítését. A későbbi évekre járó kamatokat a felperes megfizette.
- 27 2009. november 25-i ítéletében a Verwaltungsgericht az említett 2007. október 22-i határozatot a keresettel érintett részében megsemmisítette. A Verwaltungsgericht megállapította, hogy a piacok szervezéséről szóló törvény 14. §-a alapján a különleges kedvezmények visszafizetése iránti követelés után e követelés keletkezésének időpontjától kezdve jár kamat. Márpedig az említett bíróság szerint a szóban forgó, késedelmi kamatra vonatkozó követelés a 2003. január 30-i határozatok közlésekor, vagyis 2003. január 31-én keletkezett, így az ezen időpontot megelőző időszakra nézve nem áll fenn kamatfizetési kötelezettség.
- 28 A Bundesanstalt ekkor felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Bundesverwaltungsgerichthez, a Pfeifer & Langen keresetének elutasítását kérve.
- 29 A Bundesverwaltungsgericht osztja a Verwaltungsgericht Köln azon álláspontját, amely szerint az alapügyben az uniós költségvetésből jogosulatlanul kapott előnyöknek megfelelő összeg után késedelmi kamatok beszedésére vonatkozó kötelezettségre a nemzeti jog, jelen esetben a piacok szervezéséről szóló törvény 14. §-a irányadó, amennyiben a cukorágazatra vonatkozó uniós szabályozás nem ír elő ilyen kötelezettséget.
- 30 Mindazonáltal a Bundesverwaltungsgericht úgy véli, hogy a Verwaltungsgericht Köln tévesen értelmezte e 14. §-t. A Bundesverwaltungsgericht szerint ugyanis a jogosulatlanul kapott előnyök visszafizetésére vonatkozó követelés keletkezésének időpontjától kezdve ténylegesen kamatozik. Ilyen körülmények között e bíróság úgy ítélte meg, hogy mivel a 2003. január 30-i határozatok tárgya a jogosulatlan előny visszamenőleges visszavétele, a kamatok az e határozatok meghozatalának időpontja előtti időszakra is ténylegesen követelhetők.
- 31 Az említett bíróság arra következtet, hogy a szóban forgó kamatkövetelések nem évültek el, mivel a közigazgatási eljárásról szóló törvény 2002. január 1-jétől hatályos változata 53. §-ának (1) bekezdése alapján a 2003. január 30-i határozatok elfogadása felfüggesztette az elévülési időt. E bíróság szerint azonban a 2988/95 rendelet 3. cikkében szereplő elévülési szabályok esetleges alkalmazása – ideértve az elévülés kezdetére és az elévülés megszakadására vonatkozó szabályokét – hatással lehet arra, ahogyan e bíróságnak a felülvizsgálati kérelemről határoznia kell.
- 32 E bíróságnak a 2988/95 rendelet 3. cikkének az alapügyben szereplő körülmények között való alkalmazhatóságával kapcsolatos kételyei többek között abból erednek, hogy a Bundesfinanzhof egy export-visszatérítésre vonatkozó ügyben kimondta, hogy e 3. cikket alkalmazni kell az említett rendelet 4. cikkének (2) bekezdése szerinti jogosulatlanul kapott előnyök visszafizetéséhez kapcsolódó kamatok elévülésére.
- 33 Mindazonáltal a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy az ilyen értelmezés nem szükségszerű, és mivel e 4. cikk (2) bekezdésével nem ellentétes az olyan nemzeti jog léte, amely kamatszedésre vonatkozó kötelezettséget ír elő ott, ahol az uniós szabályozás (még) nem rendelkezett ilyen kötelezettségről, logikus volna, hogy a nemzeti jog által előírt kamatkövetelésre elévülését tekintve is a nemzeti jog legyen irányadó. Emellett e bíróság rámutat arra, hogy amennyiben a 2988/95 rendelet

3. cikkének szabályait kellene alkalmazni az ilyen kamatkövetelésekre, bizonyos nehézségekkel járna azon elv alkalmazása, amely szerint az elévülési idő az e rendelet 1. cikke szerinti „szabálytalanság” elkövetésétől kezdődik, mivel a kamatkövetelés nem a szabálytalanság elkövetésének pillanatában keletkezik, hanem a szabálytalanságot követő időszak során.

34 Ilyen körülmények között a Bundesverwaltungsgericht úgy döntött, hogy felfüggeszti az eljárást, és a következő kérdéseket terjeszti előzetes döntéshozatalra a Bíróság elé:

„1. A nemzeti jog szerint a szabálytalanság révén jogtalanul megszerzett előny visszafizetése mellett megfizetendő kamatra való jogosultság elévülésére is vonatkozik-e a [2988/95] rendelet 3. cikke?

Az első kérdésre adott igenlő válasz esetén:

2. Az időszakoknak a 2988/95 rendelet 3. cikkének (3) bekezdésében előírt összehasonlítása során kizárólag az időszak hosszát kell figyelembe venni, vagy azokat a nemzeti rendelkezéseket is, amelyek az időszak kezdetét további körülmények fennállásától függetlenül a (kamatra való) jogosultság keletkezése szerinti naptári év végére tolják ki?

3. A kamatra való jogosultság szempontjából is a szabálytalanság elkövetésével, illetve a folyamatos vagy ismételt szabálytalanság megszűnésével kezdődik-e az elévülési idő még akkor is, ha a kamatra való jogosultság csak későbbi időszakokra vonatkozik, és ezért az csak később jön létre? A rendelet 3. cikke (1) bekezdésének második albekezdése révén a kamatra való jogosultság szempontjából is a szabálytalanság megszűnésének időpontjára tolódik-e ki az elévülés kezdete a folyamatos vagy ismételt szabálytalanságok esetében?

4. Mikor szűnik meg a hatáskörrel rendelkező hatóság – a szóban forgó (a jelen esetben a kamatra való) jogosultságot alapvetően megállapító – határozatának a rendelet 3. cikke (1) bekezdése harmadik albekezdésének második mondata szerinti megszakadást kiváltó hatása?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdéstről

35 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy a 2988/95 rendelet 3. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy az abban előírt elévülési idő nem csupán a főkövetelés – az uniós költségvetésből jogosulatlanul kapott előny – visszafizetésére, hanem az e követelés után fizetendő kamatok beszedésére is vonatkozik, annak ellenére, hogy e kamatok nem az uniós jog alapján, hanem kizárólag a nemzeti jogból eredő kötelezettség alapján kellene megfizetni.

36 Emlékeztetni kell arra, hogy a 2988/95 rendelet 1. cikke (1) bekezdésének első albekezdése szerint „a közösségi joggal kapcsolatos szabálytalanságok esetére egy keretszabályozás kialakítására kerül sor az egységes ellenőrzések, a közigazgatási intézkedések, továbbá szankciók tekintetében”, mivel – ahogyan az e rendelet harmadik preambulumbekzdéséből kitűnik – „a Közösségek pénzügyi érdekeire nézve hátrányos jogszabályokat minden területen fel kell számolni [helyesen: a Közösségek pénzügyi érdekeire nézve hátrányos cselekményekkel szemben minden területen fel kell lépni].”

37 A 2988/95 rendeletnek és különösen annak 3. cikke (1) bekezdése első albekezdésének az elfogadásával az uniós jogalkotó úgy döntött, hogy e területen általánosan alkalmazandó elévülési szabályt vezet be, amellyel egyrészt valamennyi tagállamban alkalmazott minimális határidőt szándékozott meghatározni, másrészt ki akarta zárni azt a lehetőséget, hogy az uniós költségvetésből jogosulatlanul kapott összegeket a vitatott kifizetéseket érintő szabálytalanság elkövetése utáni négyéves időszak eltelte után visszaköveteljék (a C-131/10. sz. Corman-ügyben 2010. december 22-én hozott ítélet [EBHT 2010.,

- I-14199. o.] 39. pontja, a C-201/10. és C-202/10. sz., Ze Fu Fleischhandel és Vion Trading egyesített ügyekben 2011. május 5-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-3545. o.] 24. pontja, valamint a C-465/10. sz. Chambre de commerce et d'industrie de l'Indre ügyben 2011. december 21-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-14081. o.] 52. pontja).
- 38 Az alapügyben szereplőhöz hasonló, a kedvezményezettek által jogosulatlanul felvett raktározási költségek visszafizetését illetően rá kell mutatni, hogy az 1258/1999 rendelet 8. cikke előírja, hogy a tagállamok a közös agrárpolitika keretében megteszik azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek az Unió pénzügyi érdekei hatékony védelmének biztosításához és különösen a szabálytalanság, illetve gondatlanság miatt elveszett összegek behajtásához.
- 39 Eltérően rendelkező ágazati szabályozás hiányában a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében előírt négyéves elévülési idő alkalmazandó az említett rendelet 4. cikkében szereplő, az Unió pénzügyi érdekeit sértő szabálytalanságokra (a C-278/02. sz. Handlbauer-ügyben 2004. június 24-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-6171. o.] 34. pontja, valamint a C-278/07-C-280/07. sz. Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb egyesített ügyekben 2009. január 29-én hozott ítélet [EBHT 2009., I-457. o.] 22. pontja).
- 40 Így, mivel sem az 1258/1999 rendeletben, sem az 1785/81 rendeletben nem szerepel az adott területen alkalmazandó elévülési időre vonatkozó előírás, a jogosulatlanul felvett raktározási költségek visszatérítésének behajtása a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének első albekezdése alapján, és felfüggesztő hatályú aktus hiányában a szabálytalanság elkövetésétől számított négyéves időszak lejártakor évülhetett el, feltéve hogy az a tagállam, amelyben a szabálytalanságokat elkövették, nem élt a 2988/95 rendelet 3. cikkének (3) bekezdésében számára fenntartott azon lehetőséggel, hogy hosszabb elévülési időt írjon elő (lásd a fent hivatkozott Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 36. pontját, valamint a fent hivatkozott Corman-ügyben hozott ítélet 48. pontját).
- 41 Másfelől a 2988/95 rendelet 4. cikke a (2) bekezdésében előírja, hogy a jogosulatlanul megszerzett előny elvonása megfelelő rendelkezés esetében általán alapján meghatározható kamattal is növelhető.
- 42 Az uniós költségvetésből jogosulatlanul kapott előny által alkotott főköveteléshez hozzáadódó ilyen kamat beszédését az Unió valamely ágazati szabályozása írhatja elő. Ez a helyzet állt fenn például a mezőgazdasági termékek után járó export-visszatérítési rendszer alkalmazása közös részletes szabályainak megállapításáról szóló, 1999. április 15-i 800/1999/EK bizottsági rendelet (HL L 102., 11. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 25. kötet, 129. o.) és az egységes árrendszerbe tartozó termékekre vonatkozó export-visszatérítésekkel kapcsolatos kiegészítő szabályokról szóló, 1969. szeptember 30-i 1957/69 bizottsági rendelet (HL 1969. L 250., 1. o.) esetében.
- 43 Az alapügyben szereplőhöz hasonló, jogosulatlanul felvett raktározási költségeket illetően azonban sem az 1258/1999, sem az 1785/81 rendelet nem írja elő, hogy ezek visszafizetésének kamatfizetéssel kellene együtt járnia.
- 44 Igaz, az 1258/1999 rendelet 8. cikke és az 1290/2005 rendelet 32. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a szabálytalanságok és gondatlanságok okán behajtott összegekhez kapcsolódó kamatok a kifizető ügynökségek részére kell folyósítani, amelyek azokat az EMOGA-hoz vagy az EMGA-hoz rendelt bevételként könyvelik, azok valós kifizetési hónapja szerint. Ugyanakkor e rendelkezések, amelyek csupán az ilyen bevételek költségvetési besorolására vonatkozó egyszerű szabályt tartalmaznak, nem írnak elő a tagállamok számára az így behajtott összegek után kamat igénylésére vonatkozó kötelezettséget, amikor ezen összegek raktározási költségek megtérítéséből erednek.
- 45 Következésképpen az alapügyben az a kérdés merül fel, hogy kamatok beszédését előíró ágazati szabályozás hiányában összeegyeztethetetlen-e az uniós joggal, közelebbről a 2988/95 rendelet 4. cikkének (2) bekezdésével az, hogy valamely tagállam – az uniós költségvetésből jogosulatlanul kapott előny visszatérítésén felül – teljesítse a nemzeti jogán alapuló, ilyen kamatok beszédésére

vonatkozó kötelezettséget, és nemleges válasz esetén az ilyen kamatokra vonatkozó követelésre az e rendelet 3. cikkében előírt elévülési szabály alkalmazandó vagy e tagállam nemzeti jogi szabályozása marad irányadó.

- 46 Elsősorban ami magát a kamatok beszedésének nemzeti jogban előírt elvét illeti abban az esetben, ha az uniós jog nem írja elő ilyen kamatok beszedését, a Bíróság már kimondta, hogy összeegyeztethető az uniós joggal, hogy valamely tagállam az uniós költségvetésből jogosulatlanul kapott előny visszafizetése alkalmával a nemzeti joga alapján szedje be azon kamatokat, amelyeket – a közösségi költségvetésbe való befizetést megfelelő időben előíró szabály hiányában – a saját költségvetése javára ír jóvá (lásd az 54/81. sz. Fromme-ügyben 1982. május 6-án hozott ítélet [EBHT 1982., 1449. o.] 8. pontját).
- 47 Nem történhet ez másként akkor sem, amikor e kamatokat – amelyek beszedését az uniós jog nem írja elő – az EMOGA által finanszírozott intézkedések keretében az uniós költségvetés javára szedik be. Ennélfogva az alapügyben szereplőhöz hasonló helyzetben az uniós joggal, közelebbről a 2988/95 rendelet 4. cikkének (2) bekezdésével nem összeegyeztethetetlen, ha a tagállamok nemzeti jogukban késedelmi és/vagy kompenzációs kamatok beszedését írják elő az uniós költségvetésből jogosulatlanul kapott előny visszafizetésén felül, amely kamatokat az EMOGA által finanszírozott intézkedések keretében az uniós költségvetésbe fizetnek be.
- 48 Másodsorban az ilyen kamatok beszedésének módját illetően, az alapügyben szereplőhöz hasonló helyzetben, amikor a tagállam nemzeti joga alapján jön létre az uniós költségvetésből jogosulatlanul kapott pénzügyi előny visszafizetésén felüli kamatkövetelés, e tagállam nemzeti jogának kell előírnia ezen, a jogosulatlanul kapott összeg visszafizetéséhez képest járulékos kamatok beszedésének módját és feltételeit (a 26/74. sz., Roquette freres kontra Bizottság ügyben 1976. május 21-én hozott ítélet [EBHT 2001., 677. o.] 12. pontja).
- 49 Így az adott területre vonatkozó ágazati szabályozás hiányában az említett tagállamnak kell meghatároznia és végrehajtania az ilyen, a nemzeti jogában előírt és az uniós költségvetésből jogosulatlanul kapott előnyhöz képest önálló kamatkövetelés beszedésére alkalmazandó elévülési rendszert, miközben magára a jogosulatlanul kapott előny visszafizetésére a 2988/95 rendelet 3. cikkében előírt elévülési szabályok vonatkoznak.
- 50 E tekintetben, noha az uniós költségvetésből jogosulatlanul kapott előny visszafizetése a 2988/95 rendelet 3. cikkében előírt elévülési rendszer hatálya alá tartozik, sem e rendelkezés szövegéből, sem a rendelet rendszeréből nem tűnik ki, hogy e rendelet a kamatkövetelések beszedésére is vonatkozna, ha ezen kamatkövetelés beszedését – mint az alapügyben is – nem valamely ágazati szabályozás írja elő, hanem a nemzeti jog.
- 51 Mindazonáltal az említett kamatkövetelés járulékos jellegére tekintettel annak beszedésére nem kerülhet sor, ha a 2988/95 rendelet 3. cikke vagy valamely uniós ágazati szabályozás alapján a főkövetelés, vagyis az uniós költségvetésből jogosulatlanul kapott előny, maga már elévült.
- 52 Másfelől, mivel az EUMSZ 325. cikk értelmében a tagállamok az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalás leküzdésére kötelesek megtenni ugyanazokat az intézkedéseket, mint amelyeket a saját pénzügyi érdekeiket sértő csalás leküzdésére tesznek, a tagállamok kötelesek – uniós szabályozás hiányában és amikor saját nemzeti joguk az ugyanilyen jellegű, jogosulatlanul kapott előnyök visszafizetése esetére kamat beszedését írja elő – hasonló módon kamatot beszedni az uniós költségvetésből jogosulatlanul kapott előny visszafizetésekor, különösen amikor a fent hivatkozott Fromm-ítélet alapjául szolgáló ügytől eltérően e kamatok, amelyek beszedését a nemzeti jog írja elő, végső soron az uniós költségvetést gyarapítják.
- 53 A fentiekre tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2988/95 rendelet 3. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezésben az uniós költségvetésből jogosulatlanul kapott előny visszafizetését képező főkövetelés beszedésére előírt elévülési idő nem alkalmazandó az e követelésből eredő kamatok beszedésére, ha e kamatokat nem az uniós jog alapján, hanem kizárólag valamely nemzeti jogi kötelezettség értelmében kell megfizetni.

A második, harmadik és negyedik kérdésről

- 54 A második, harmadik és negyedik kérdést másodlagosan tették fel, az első kérdésre adott igenlő válasz esetére.
- 55 Következésképpen, az első kérdésre adott válasz fényében a második, harmadik és negyedik kérdésre nem szükséges választ adni.

A költségekről

- 56 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

Az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet 3. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezésben az uniós költségvetésből jogosulatlanul kapott előny visszafizetését képező főkövetelés beszedésére előírt elévülési idő nem alkalmazandó az e követelésből eredő kamatok beszedésére, ha e kamatokat nem az uniós jog alapján, hanem kizárólag valamely nemzeti jogi kötelezettség értelmében kell megfizetni.

Aláírások